รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

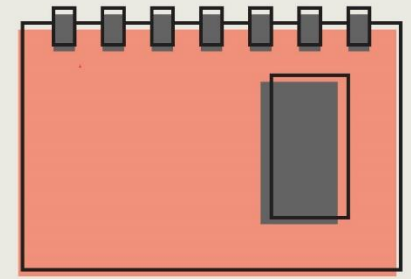
เรื่อง “ความหมายโดยนัย ๒”

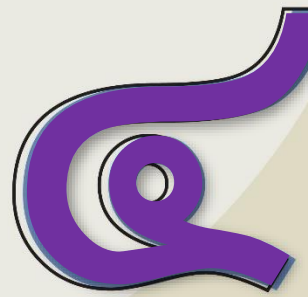

กขค

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยนัย

๒. วิเคราะห์คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๓. มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและรับผิดชอบ

๒

๔

“เพลินใจไปกับวันวาน”
ช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว

คำประกอบด้วย

๑. เสียงของคำ

๒. ความหมาย

เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า ความหมายของคำจะมีทั้งความหมายตรงและความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายแฝง

คำที่มีความหมายโดยนัย

หมายถึง ความหมายของคำ หรือข้อความในแง่มุมอื่นๆที่มิใช่ความหมายหลักหรือความหมายที่รู้กันโดยทั่วไป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า

“ความหมายแฝง”

“คำไทยใช้ถูก”

๔๑

เขียนอย่างไร

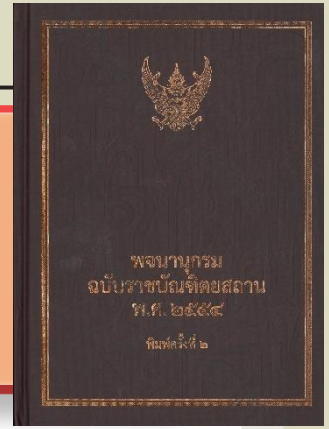
๑. รถเมล์

๒. ☐ รถเมล

ก ข ค

“คำนี้มีความหมาย”
เสียงพูด

ผดุง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔

ให้ความหมายว่า

[ผะดุง] ก. ประดุง, ค้ำ, ค้ำจุน, ระวัง, อุดหนุน

ลูกคำของ "ผดุง" คือ <u>ผดุงครรภ์</u>

ก ข ค

คำประกอบด้วย

๑. เสียงของคำ

๒. ความหมาย

เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า ความหมายของคำจะมีทั้งความหมายตรงและความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายแฝง

๑. ความหมายตรง

คือ ความหมายตามพจนานุกรม

๒. ความหมายเปรียบเทียบ

คือ ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงในเชิงเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น

ความหมายตรง

เสือเป็นสัตว์กินเนื้ออาศัยอยู่ในป่า

คุณตาดุเหมือนเสือ

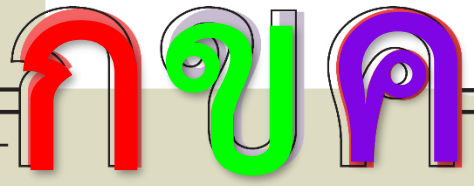
คำ	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
ดาว	ดวงดาว	บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง
เต่า	สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เคลื่อนไหวช้า	คนที่ทำงานช้า

คำ	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
ดวงใจ	คำเปรียบเทียบ หญิงอันเป็นที่รัก /ลูกที่รักยิ่ง	สิ่งที่สำคัญที่สุด
แกะดำ	แกะตัวสีดำ	แปลกแตกต่าง กับคนอื่น

คำ	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
ตอไม้	ดวงดาว	อุปสรรค
สวรรค์	เมืองฟ้า โลกของเทวดา	สะดวกสบาย มีความสุข

หนังสือเล่มนี้เด็ดมาก

หมายถึง

หนังสือเล่มนี้ดีมาก

คำ	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
เก้าอี้	ที่สำหรับนั่ง มีขาและพนักพิง	ตำแหน่ง
เพชร	ชื่อแก้วที่แข็งที่สุด ราคาแพง	บุคคลที่มีค่า

คำที่มีความหมายโดยนัย

หมายถึง ความหมายของคำ หรือข้อความในแง่มุมอื่นๆที่มิใช่ความหมายหลักหรือความหมายที่รู้กันโดยทั่วไป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า

“ความหมายแฝง”

ดาว

บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง

ตัวอย่างประโยค

โรงเรียนวังไกลกังวลมีการประกวดดาวคนเก่ง

ฉันชอบกินกล้วยสุก

โธ่เอ๊ย! ของกล้วยๆ ก็ทำไม่ได้

“ระวังหินถล่ม”

ข้อสอบข้อนี้หินจริงๆ

ก ข ค

หนอนชอบกินใบชาอ่อน

คุณครูบอกว่าฉันเป็นหนอนหนังสือ

ห้ามเด็ดดอกไม้

หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วเด็ดจริงๆ

นักเรียนชอบความหมายแฝงคำไหนมากที่สุด

ชอบเพราะอะไร

ก ข ค

“ของฝากจากครู”
ของที่ระลึก,ของกำนัล

นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ ๐๖

คำชี้แจง เลือกคำที่มีความหมายโดยนัยจากใบความรู้ ๑๐ คำ พร้อมความหมายและคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ก ข ค

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์ / ครูภาษาไทย ชั้น ป.4